

Het Loonwijzer-project bestaat uit een website www.loonwijzer.nl met een salarischek voor de lonen van ruim 160 beroepen toegespitst op de situatie van de bezoeker, beschrijvingen van beroepen, een doorlopende enquête en nog veel andere informatie. De auteurs zijn betrokken bij de analyse van de enquête. In de Loonwijzer-enquête zijn jongeren en vrouwen wat oververtegenwoordigd, maar de gegevens zijn gewogen zodat ze een betere afspiegeling vormen van de Nederlandse beroepsbevolking.

WERKSTRESS IN DE GEZONDHEIDSZORG

In de Loonwijzer-enquête wordt de laatste jaren heel precies gevraagd naar het beroep van de web-bezoeker. Samen met de wereldwijde verspreiding van de Loonwijzer maakt dit het mogelijk om lonen en arbeidsomstandigheden te vergelijken voor beroepen en landen. Dit keer richten we ons op de werkstress in de gezondheidszorg. Op allerlei bijeenkomsten over werkstress, bijvoorbeeld van de internationale vakbeweging, lijkt die van verplegend personeel er uit te springen. We gaan na of dat zo is, door de antwoorden op de vraag "Moet je in je baan onder druk werken?" voor 2008 en 2009 te vergelijken voor verplegend personeel aan de ene kant en administratief en ondersteunend personeel in de gezondheidszorg aan de andere kant. Dat doen we voor acht landen: zes EU-landen (België, Tsjechische Republiek, Finland, Duitsland, Nederland en Engeland), en Brazilië en Zuid-Afrika.

In de grafiek staan de bevindingen van onze analyse. De blauwe staven geven de hoogte van de scores aan van het verplegend personeel, de rode die van het administratief en ondersteunend personeel. Alleen in Finland blijkt de stress-score van de laatste beroepsgroep (iets) hoger, in de andere zeven landen is die van het verplegend personeel inderdaad hoger. In vier landen – België, Tsjechië, Duitsland en Nederland – is dat

Maarten van Klaveren is senior onderzoeker/consultant bij STZ advies & onderzoek, Eindhoven.
Kea Tijdens is onderzoekskoördinator bij AIAS, Universiteit van Amsterdam.

verschil significant. Op Finland na ligt de stress-score van de verpleegkundigen ook aanzienlijk boven de gemiddelde stressscore voor de hele gezondheidszorg, terwijl de score van het administratief en ondersteunend personeel onder dat gemiddelde blijft.

We hebben ook gekeken naar enkele achtergronden. De hoge stress-scores nemen niet weg dat de tevredenheid met de eigen baan onder het verplegend personeel gemiddeld hoog is. Met uitzondering van Duitsland blijkt die hoger dan de baantevredenheid onder het administratief en ondersteunend personeel. In drie landen (Nederland, Tsjechië en Finland) is het verschil significant ten gunste van de verplegenden. De tevredenheid met het loon levert daarentegen een minder eenduidig beeld op. In Engeland en Brazilië is de loontevredenheid onder verplegenden ho-

ger dan onder hun administratieve en ondersteunende collega's, terwijl in Duitsland en Finland het beeld omgekeerd is. In de vier andere landen zijn de verschillen te verwaarlozen.

Al met al lijkt werkstress onder verplegenden zich niet duidelijk te vertalen in sterke onvrede met de beloning. De baantevredenheid wijst er op dat de werkstress tamelijk sterk gecompenseerd wordt door zogeheten intrinsieke elementen in de baan. De uitzondering lijkt Duitsland, waar verplegenden relatief ontevreden zijn met hun baan en ook met hun beloning.

Grafiek De gemiddelde scores op stress (1 weinig stress – 5 veel stress) voor verplegend personeel en voor administratief en ondersteunend personeel, uitgesplitst per land.

Bron: Ongewogen WageIndicator data, selectie twee beroepsgroepen in de gezondheidszorg, januari 2008–december 2009

